

शैक्षणिक दिनदर्शिका

(इयत्ता तिसरी)

जून ते ऑगस्ट २०२०

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

प्रेरणा व मार्गदर्शन

मा.ना.उद्धवजी ठाकरे
मुख्यमंत्री
महाराष्ट्रराज्य

मा.ना.अजित पवार
उपमुख्यमंत्री
महाराष्ट्रराज्य

प्रा.वर्षा गायकवाड
मंत्री
शालेय शिक्षण विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मा.ओमप्रकाश उर्फ बच्चू बाबाराव कडू
राज्य मंत्री
शालेय शिक्षण विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मा.वंदना कृष्णा(भा.प्र.से.)
अपर मुख्य सचिव
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मा.विशाल सोळंकी(भा.प्र.से.)
आयुक्त (शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य

शुभेच्छा संदेश...

जीवनातील विविध समस्यांना सामोरे जाताना शिक्षणाची ज्योत तेवत ठेवणाऱ्या असंख्य बालकांसमोर कोविड-१९ मुळे एक नवीन आव्हान उभे राहिले आहे. सर्व पालक, शिक्षक, शिक्षणप्रेमी यांच्यापुढे भविष्यातील शिक्षणाच्या व्यवस्थेबाबत प्रश्न निर्माण झाले आहेत. पण पुरोगामी महाराष्ट्र या अडचणीतूनही मार्ग काढून विद्यार्थी व शिक्षक यांच्या आरोग्याला प्राधान्य देऊन विद्यार्थ्यांचे शिक्षण होत राहिले यासाठी प्रयत्न करत राहिले आणि शिक्षणातही मागे राहणार नाही याची मला खात्री आहे.

आरोग्याला प्राधान्य देऊन शिक्षण चालू ठेवता येईल काय यावर शासन पातळीवर बरीच चर्चा होऊन शाळा बंद असल्या तरी मुलांच्या शिकण्याची प्रक्रिया कायम ठेवण्यासाठी शालेय शिक्षण विभाग 'शैक्षणिक दिनदर्शिका' घेऊन येत आहे. शिक्षण विभागाच्या या प्रयत्नांना सर्व शिक्षक, विद्यार्थी, शाळा व्यवस्थापन समिती व पालकांनी सकारात्मक प्रतिसाद द्यावा असे आवाहन मी या निमित्ताने करते.

सर्वांना नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या शुभेच्छा!

प्रा.वर्षा गायकवाड
मंत्री
शालेय शिक्षण विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मनोगत

महाराष्ट्रातील सर्व विद्यार्थी, पालक आणि शिक्षकांना नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा!

कोविड-१९ च्या प्रादुर्भावामुळे मागील काही दिवसांपासून आपण अनेक संकटांचा सामना करत आहोत. आरोग्य आणि दैनंदिन उदरनिर्वाहाचा प्रश्न असणाऱ्या असंख्य बालकांना परिस्थितीमुळे शिक्षण सोडण्याची वेळ येऊ नये तसेच शिक्षणाशी, शिक्षकांशी त्यांचा संबंध तुटू नये यासाठी मागील २ महिन्यांपासून आम्ही 'शाळा बंद, पण शिक्षण आहे...' ही अभ्यासमाला सुरु ठेवली होती आणि त्याला महाराष्ट्रभरातून प्रचंड प्रतिसाद मिळाला. शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ मध्ये १५ जूनपासून सर्व महाराष्ट्रात प्रत्यक्ष शाळा सुरु करण्यात अनेक अडचणी आहेत. त्यामुळे आपण डिजिटल माध्यमातून शिक्षण देण्याचा निर्णय घेतला आहे. या पार्श्वभूमीवर राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषदेने शैक्षणिक दिनदर्शिकेची निर्मिती केली आहे. या शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर शिक्षक, पालक यांनी अत्यंत विचारपूर्वक करून विद्यार्थ्यांचे शिकणे अधिक समृद्धकरणे आवश्यक आहे. प्रत्यक्ष शाळा सुरु होत नाहीत तोपर्यंत विद्यार्थी शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर करून आपल्या सवडीनुसार आणि वेळेनुसार शिक्षण घेऊ शकणार आहेत. यामध्ये अध्ययन पूरक साहित्य, कृती, स्वाध्याय यांचा अंतर्भाव करण्यात आला आहे. आम्ही दीक्षा, रेडिओ, टेलिव्हिजन, अध्ययन व्यवस्थापन प्रणाली (LMS) इत्यादी माध्यमातून विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचण्यासाठी प्रयत्नशील असून त्याचाच एक भाग म्हणून शैक्षणिक दिनदर्शिका तयार करण्यात आली आहे. या उपक्रमास शिक्षक, पालक व विद्यार्थी सकारात्मक प्रतिसाद देतील आणि शिक्षणाची प्रक्रिया सुरु ठेवतील अशी मला आशा आहे.

शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा प्रमुख उद्देश हा या संकटाच्या कालावधीमध्ये देखील विद्यार्थी शिक्षणप्रवाहात रहावा हाच आहे. आरोग्यासोबतच विद्यार्थ्यांचे शिक्षण हे ही महत्वाचे आहे. यासाठीच घरी बसून देखील विद्यार्थी शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर करून त्याच्या वेळेनुसार शिकू शकणार आहे. शाळा बंदच्या कालावधीमध्ये नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या प्रारंभीच्या अनुषंगिक कृती तसेच अध्ययन अनुभव पूर्णतः देणे शक्य होणार नाही पण काही अध्ययन अनुभव हे या उपलब्ध ई-साहित्याच्या माध्यमातून देणे नक्कीच शक्य होणार आहे.

दिनकर पाटील

संचालक

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण

परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

शैक्षणिक दिनदर्शिका

नमस्कार विद्यार्थी मित्रहो,

सध्या कोविड-१९ या रोगामुळे संपूर्ण जग विविध समस्यांना सामोरे जात आहे. त्याला शिक्षणक्षेत्रही अपवाद नाही. जगभरातील शाळा-महाविद्यालये अनिश्चित काळासाठी बंद आहेत. शिक्षक, विद्यार्थी, पालक हे सर्वजण शाळा कधी सुरु होणार याविचारात आहेत. शाळा सुरु करता येत नसल्या तरी शिकणे जास्तीत जास्त समृद्ध करता येऊ शकेल का याचा विचार शासनपातळीवरही होत आहे.

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ मध्ये विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी दीक्षा ऍप, रेडिओ, टेलिव्हिजन,अध्ययन व्यवस्थापन प्रणाली (LMS) यांचा वापर करण्यासाठी सुद्धा शासन प्रयत्नशील आहे. त्याचाच एक भाग म्हणून दीक्षा ऍप्लिकेशनचा वापर मुलांच्या अध्ययनासाठी करण्याचा एक छोटासा प्रयत्न शैक्षणिक दिनदर्शिकेच्या रूपात आम्ही करत आहोत. शैक्षणिक दिनदर्शिका स्मार्ट पीडीएफ रूपात असून यामध्ये दिलेल्या अध्ययन स्रोतांवर स्पर्श केल्यास संबंधित ई-साहित्य आपल्यासमोर व्हिडिओरूपामध्ये दिसेल. शैक्षणिक दिनदर्शिका पाहताना इंटरनेट कनेक्टिव्हिटीची समस्या जाणवत असल्यास रेंज आहे अशा ठिकाणी जाऊन संबंधित ई-साहित्य दीक्षा ऍप्लिकेशनवरून आपण डाऊनलोड करू शकतो व इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी नसलेल्या ठिकाणी ऑफलाईन वापरू शकतो.

महाराष्ट्र राज्यातील सर्वच विद्यार्थी व पालक सहजपणे वापर करू शकतील असा जून, जुलै व ऑगस्ट २०२० या महिन्यांसाठीचा अध्ययन साहित्यस्रोतांचा संच शैक्षणिक दिनदर्शिकेच्या रूपामध्ये आपणा सर्वांसाठी उपलब्ध करून देत आहोत. प्राप्त परिस्थितीत उपलब्ध अध्ययन स्रोतांच्या मदतीने तयार केलेल्या शैक्षणिक दिनदर्शिकेस शिक्षक, पालक व विद्यार्थी सकारात्मक प्रतिसाद देतील असा विश्वास वाटतो. शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा उपयोग आपल्या पाल्याचे किंवा आपल्या विद्यार्थ्यांचे अध्ययन सुकर करण्यासाठी नक्कीच होईल अशी आशा आहे.

शैक्षणिक दिनदर्शिका विद्यार्थ्यांनी पालक आणि शिक्षकांच्या मार्गदर्शनाखाली वापरावयाची आहे.तसेच शिक्षकांनी फोन कॉल, व्हाट्सअप या माध्यमातून विद्यार्थी आणि पालक यांच्या संपर्कात राहून शैक्षणिक दिनदर्शिकेच्या साहाय्याने मुलांचे शिक्षण आनंददायी कसे होईल यासाठी प्रयत्न करावयाचा आहे. विद्यार्थ्यांनी शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर करत असताना पालक आणि घरातील इतर वडीलधारी मंडळी तसेच मोठे बहीण-भाऊ यांच्या देखरेखीखाली अध्ययन साहित्य वापरावे. शैक्षणिक दिनदर्शिकेमध्ये अध्ययनस्रोत म्हणून दीक्षा ऍप वरील संबंधित घटकांचे ई साहित्य दिले आहे. या साहित्याचा वापर संदर्भ म्हणून करण्यापूर्वी शिक्षकांशी चर्चा करणे आवश्यक आहे त्याचप्रमाणे शिक्षकांच्या सूचनेनुसार पाठ्यपुस्तकांचाही वापर आवश्यक आहे.

केवळ शैक्षणिक दिनदर्शिका पुरवल्याने विद्यार्थ्यांचा अभ्यास पूर्ण होणार नसून शिक्षकांनी सतत पालक व विद्यार्थ्यांच्या संपर्कात राहणे त्यांच्याशी चर्चा करणे, त्यांना काही प्रश्न विचारणे या माध्यमातून विद्यार्थ्यांचे सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन करावे. विद्यार्थ्यांवर सतत ऑनलाईन चाचण्यांचा मारा करणे योग्य नाही. त्याचप्रमाणे लेखी गृहपाठ, स्वाध्याय आणि चाचण्यायामुळे विद्यार्थ्यांचे अध्ययन कंटाळवाणे होणार नाही याचीही दक्षता शिक्षकांनी घेणे आवश्यक आहे. त्याच प्रमाणे विद्यार्थीनिहाय या नियोजनामध्ये लवचिकता सुद्धा असावी.

शिक्षकांसाठी सूचना :

1. शैक्षणिक दिनदर्शिका सर्व शिक्षकांनी आपल्या सर्व विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहचवावी.
2. शैक्षणिक दिनदर्शिका विद्यार्थ्यांनी वापरायला सुरु करण्यापूर्वी शिक्षकांनी सर्व वापरकर्त्या विद्यार्थ्यांशी व पालकांशी फोन, व्हिडीओ कॉल, ग्रुप कॉल,कॉन्फरन्स कॉल करून संवाद साधावा आणि शैक्षणिक दिनदर्शिका वापरून अभ्यास कसा करावा याबद्दल मार्गदर्शन करावे.
3. वर्गशिक्षकांनी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधताना फक्त अभ्यासबद्दल बोलू नये. हा संवाद अनौपचारिक असावा. विद्यार्थी, कुटुंब, सध्याची दिनचर्या व घरात सध्या स्वीकारलेली जबाबदारी, आजूबाजूच्या परिस्थितीबाबत त्याचे मत याबद्दल चर्चा करून शिक्षक - विद्यार्थी संबंध दृढ होतील याची काळजी घ्यावी.

4. वर्गशिक्षकांनी, विषयशिक्षकांनी पाठ शिकताना पुस्तकाचा कसा वापर कसा करावा याबद्दल सूचना घाव्यात.
5. प्रत्येक पाठाचे ई-साहित्य बघण्यापूर्वी व बघितल्यानंतर काय करावे याबद्दलही विद्यार्थ्यांना सांगावे.
6. त्याचप्रमाणे पाठातील ई-साहित्याशी संबंधित समांतर उपक्रम आणि स्वाध्याय ह्याबाबतीत विद्यार्थ्यांशी संवाद साधावा.
7. नियमित अभ्यासाला पर्याय म्हणून आपण दीक्षा ऍपचा वापर आपण करत नाही आहोत तर शिक्षक आणि विद्यार्थी यांच्यातील आंतरक्रियेतून जे विद्यार्थ्यांचे अध्ययन घडते त्याला पूरक साहित्य किंवा शैक्षणिक साहित्य म्हणून ई-साहित्याचा वापर करणे अपेक्षित आहे.
8. शैक्षणिक दिनदर्शिकेमध्ये देण्यात आलेल्या कृतीशिवाय शिक्षकांनी आपल्या स्तरावर इतर आवश्यक कृती व उपक्रम विद्यार्थ्यांना पुरविण्यास हरकत नाही.

शैक्षणिक दिनदर्शिका वापरण्यासाठी विद्यार्थी व पालक यांच्याकरिता महत्वाच्या सूचना :

1. शैक्षणिक दिनदर्शिका म्हणजे पाठ्यपुस्तकातील पाठांवर आधारित नियोजन असून त्याचा उद्देश विद्यार्थ्यांचे अध्ययन सुलभ करणे हा आहे.
2. शैक्षणिक दिनदर्शिकेनुसार अध्ययन करताना यावर्षी आपल्याला पुरवलेल्या नवीन पाठ्यपुस्तकांचा उपयोग करावा.
3. दीक्षा ऍप पाहण्यापूर्वी एकदा पाठ्यपुस्तकातून संबंधित पाठ वाचावा. त्याचप्रमाणे ई-साहित्य पाहिल्यानंतरही ई-साहित्यातील अध्ययन घटक पुन्हा वाचणे अधिक फायदेशीर ठरेल.
4. पाहिलेल्या आणि वाचलेल्या अध्ययन घटकांत काही समस्या असल्यास ती आपले पालक, घरातील ज्येष्ठ व्यक्ती, मोठे बहीण-भाऊ शिक्षक यांच्याशी चर्चा करावी.
5. एक पाठ अभ्यासून संपल्यानंतर त्यावरील स्वाध्याय पूर्ण करावा व शक्य झाल्यास तो घरातील ज्येष्ठांकडून तपासून घ्यावा.
6. दररोज प्रत्येक विषयाचा अभ्यास करण्याची सवय लावून घ्या.
7. ठराविक कालावधीनंतर शिक्षकांनी पाठवलेल्या चाचण्याही सोडवा.
8. ई-साहित्य वापरताना घरातील ज्येष्ठ व्यक्तींच्या सानिध्यातच रहा.
9. ई-साहित्य सलगपणे न पाहता प्रत्येक विषय संपल्यानंतर थोडी विश्रांती घ्या. मोबाईल किंवा इलेक्ट्रॉनिक गॅजेट काही वेळासाठी दूर ठेवा.
10. इ.१ ली व २ रीच्या विद्यार्थ्यांनी दीक्षा ऍप व पाठ्यपुस्तक घरातील वडीलधाऱ्या मंडळींच्याच मदतीने वापरायचे आहे.
11. आवश्यक तेथे सांगितलेल्या कृती, प्रयोग किंवा उपक्रम करण्यापूर्वी वडीलधाऱ्या मंडळींना त्याची कल्पना घ्या अथवा त्या कृती किंवा उपक्रम त्यांच्या मदतीनेच करा.
12. शैक्षणिक दिनदर्शिकेमधील लिंक open होत नसल्यास सदर घटकाशी संबंधित ई-साहित्य DIKSHA APP च्या माध्यमातून आपणास पाहता येईल. यासाठी DIKSHA APP आपल्या मोबाईल मध्ये DOWNLOAD करून घ्यावे. तसेच पाठ्यपुस्तकामध्ये देण्यात आलेल्या QR CODE DIKSHA APP मधून SCAN करून ही पाहता येईल.

DIKSHA APP DOWNLOAD करण्यासाठी [येथे क्लिक करा](#)

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

शैक्षणिक दिनदर्शिका

(इयत्ता तिसरी)

माहे - जून, जुलै, ऑगस्ट २०२०

इयत्ता – तिसरी

माहे – जून २०२०

विषय – मराठी

आठवडा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	03.01.01 03.01.02 03.01.03	रानवेडी	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	कवितातालासुरातमहणतील. videoद्वारेकविताऐकतील. कवितेचे आरोह अवरोहसह गायन करते कवितेतील यमक शब्द शोधतील. विचारलेल्याप्रश्नांचीउत्तरेदेतील .
२	03.01.04 03.01.05	आम्ही चित्र वाचतो		परिसरातील विविध चित्रे पाहून चर्चा करतील. चित्राचे वर्णन तोंडी किंवा लेखी स्वरूपात करतील.

माहे – जुलै २०२०

विषय – मराठी

आठवडा	पाठाचे नाव	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	03.01.09	वासाची किंमत	येथे क्लिक करा	पाठाचे प्रकटवाचन करतील. चित्र व शेजारील मजकूर यांचे वाचन करतील. चित्रावरून गोष्ट
२	03.01.01 03.01.02	पडघमवरती टिपरी पडली	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	कविता तालासुरात म्हणतील. विविध प्रकारचे गीतगायन करतील. विविध तालयुक्त शब्दांचा संग्रह तयार करणे. एकच शब्द व अक्षराने सुरु होणारे शब्द लिहा.
३	03.01.04 03.01.06	आम्ही बातमी वाचतो		विविध प्रकारचे वर्तमानपत्र आणि गोष्टीचे पुस्तके वाचन करणे. बातमीवर आधारित प्रश्न किंवा स्वतःचे मत व्यक्त करतील.

	03.01.0 7 03.01.1 0			वाचलेल्या मजकुराबद्दल आपल्या पालकांसोबत चर्चा करतील.
४	03.01.0 8 03.01.0 9 03.01.1 0	आम्ही असे ही बोलतो		विविध साहित्य प्रकारात आलेल्या नवीन शब्दांचा अर्थ समजून घेतील . मित्रांबरोबर मजकुरा बाबत चर्चा करतील.

माहे - ऑगस्ट २०२०

विषय - मराठी

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	03.01.0 1 03.01.0 5	एकदागमंत झाली	येथे क्लिक करा	पाठ समजपूर्वक ऐकतील. विविध झाडांचा पानांचा संग्रह करतील. पानांचे आकार, रंग, स्पर्श या मुद्द्यांच्या आधारे चर्चा करा.
२	03.01.0 1 03.01.0 2	हिवके होक्के मरांग उरस्काट	येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	कवितेचे लक्षपूर्वक श्रवण करतील. तुमच्या बोलीभाषेतील चार ओळींची कविता तयार करा.
३	03.01.0 1 03.01.0 5	आम्ही कविता करतो		दिलेल्या शब्दात नवीन शब्दांची भर घालून कविता तयार करते.
४	03.01.0 1 03.01.11 02.01.12	मुग्धालिहू लागली	येथे क्लिक करा	तुम्हाला आवडणाऱ्या एखाद्या खेळाची माहिती दहा ओळीत लिहा. पाठाचे समजपूर्वक श्रवण करतील.
	03.01.13	कोण बोलतो ते		विरामचिन्ह, स्वल्पविराम, पूर्णविराम, प्रश्नचिन्हांचा वापर केलेली वाक्ये पाठातून शोधतील.

		आम्ही शोधतो		
03.01.01	ते अमर हुतात्मे झाले		येथे क्लिक करा येथे क्लिक करा	कविता लक्षपूर्वक ऐकतील. कवितेचे तालासुरात गायन करतील. कवितेवर आधारीत प्रश्नांची उत्तरे देतील.
03.01.02				
03.01.03				
03.01.01	शेराससवा शेर		येथे क्लिक करा	गोष्टस मजपूर्वक ऐकतील. स्वतःच्या शब्दात गोष्ट सांगण्याचा प्रयत्न करतील. स्वतःचे अनुभव व्यक्त करतील
03.01.02				
03.01.03				
03.01.04				

माहे - जून २०२०

विषय - गणित

आठवडा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	03.71.02 - विद्यार्थी द्विमितीय आकार समजून घेतो.	भौमिति क आकारांची ओळख	येथे क्लिक करा	<ol style="list-style-type: none"> 1. आपल्या घरात असणाऱ्या आयत, चौरस आणि वर्तुळाकृती आकाराच्या प्रत्येकी १०-१० वस्तूंची यादी तयार करा. 2. वापरलेल्या वहीचा किंवा वर्तमानपत्राचा एक कागद घ्या. त्याचे विमान किंवा जहाज बनवा. आता तो कागद उलगाडा. कागदावर घड्यांमुळे पडलेल्या रेषा बघून किती आणि कोणकोणते आकार जसे - आयत, चौरस, त्रिकोण तयार झाले ते शोधा. आई-बाबा किंवा मोठ्या बहिण किंवा भावाला दाखवा. 3. त्रिकोण, वर्तुळ आणि आयत असे आकार कागदावर काढून घ्या, कात्रीने कापून घ्या. तयार झालेल्या आकारांनी छान चित्रांचे आकार बनवून पहा. जसे - घर,

				बाहुली, पक्षी इत्यादी. मोठ्यांना दाखवा.
२	03.71.02 - डॉट ग्रीड कागद वापरून, घड्या घालून तसेच कागद कात्रण करून सरळ रेषेच्या सहाय्याने द्विमितीय आकार तयार करतो.	भौमिति क आकारां ची ओळख		<p>1. आपल्या घरातील आयताकृती वस्तू जसे की टेबल, खिडकी, पाट, वही हाताळून बघा व निरीक्षण करा. त्यांना किती कडा व कोपरे आहेत? मोठ्यांशी चर्चा करून उत्तर पडताळून पहा.</p> <p>2. आपल्या घरातील त्रिकोणाकृती वस्तू हाताळून बघा व निरीक्षण करा. त्यांना किती कडा व कोपरे आहेत? मोठ्यांशी चर्चा करून उत्तर पडताळून पहा.</p> <p>3. वर्तुळाकृती वस्तू हाताळून बघा व निरीक्षण करा. त्यांना किती कडा व कोपरे आहेत? मोठ्यांशी चर्चा करून उत्तर पडताळून पहा.</p> <p>वापरलेल्या वहीतील एक आयताकृती कागद घ्या. समोरासमोरील कडांना घडी घालून जोडून पहा. काय समजले त्यावर मोठ्यांशी चर्चा करा. आयताच्या समोरासमोरील बाजू समान असतात याचा अनुभव घ्या.</p>

माहे - जुलै २०२०

विषय - गणित

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	03.71.02 - डॉट ग्रीड कागद वापरून, घड्या घालून तसेच कागद कात्रण करून सरळ रेषेच्या सहाय्याने द्विमितीय आकार तयार करतो.	भौमिति क आकारां ची ओळख		<p>आई बाबांकडून एक चौरसाकृती रुमाल घ्या. समोरासमोरील आणि बाजूच्या कडांना घडी घालून जोडून पहा. काय समजले त्यावर मोठ्यांशी चर्चा करा. चौरसाच्या सर्व बाजू समान असतात याचा अनुभव घ्या. तुटलेल्या खराट्याच्या काड्या, अगरबत्तीच्या काड्या घेऊन त्रिकोण, चौरस, आयत असे आकार तयार करून घ्या. वहीवर प्रत्येकाच्या कडा व कोपरे लिहून काढा. मोठ्यांना दाखवा.</p> <p>११ आडवे आणि ११ उभे असे रांगोळीचे किंवा राखेचे ठिपके फरशीवर काढा. त्यावर वर्तुळ, त्रिकोण, चौरस असे आकार वापरून रांगोळी काढा, रंग असतील तर रंग भरा.</p> <p>गणिताच्या पाठ्यपुस्तकात दाखवलेला tangram</p>

				च्या आकाराचे तुकडे वापरलेल्या वहीच्या पुठ्यावर काढून मोठ्यांच्या मदतीने कापून घ्या, तुकडे जोडून कोण लवकर पूर्ण चौरस बनवतो असा खेळ खेळा.
२	03.71.01 अध्ययनार्थी तीन अंकी संख्यांवर क्रिया करतात. ९९९ पर्यंतच्या संख्या स्थानिक किमतीचा उपयोग करून वाचतात आणि लिहितात.	संख्या ज्ञान		<p>1. १ ते १०० पर्यंत संख्या उभ्या मांडणीत दहा-दहा च्या ओळीत लिहून काढा. भावाला एक अंक विचारा आणि एक अंक आईला विचारा. त्यातून बनलेली दोन अंकी संख्या वरील मांडणीत शोधा, संख्येचे नाव सांगा, त्याला पेन्सिलने रिंगण करा. अश्याप्रकारे अजून दहा संख्या तयार करून शोधा.</p> <p>2. १ ते १०० संख्येच्या तक्त्यात अंगठी किंवा छोटी बांगडी फेका, ज्या संख्यावर पडली, त्या संख्या वहीवर लिहून त्यांचे अक्षरी लेखन करा, मोठ्यांना दाखवा.</p> <p>3. १०० खडे, मणी किंवा चिंचोके गोळा करा, त्यांचे १०-१० चे गट करा. एक गट म्हणजे एक दशक, याप्रमाणे १०० मध्ये किती दशक असतील ते शोधा. २००, ३०० .....याप्रमाणे ९०० संख्येत किती किती दशक असतील याचा अंदाज सांगा. गरज भासल्यास मोठ्यांची मदत घ्या.</p>
3	03.71.01 अध्ययनार्थी तीन अंकी संख्यांवर क्रिया करतात. ९९९ पर्यंतच्या संख्या स्थानिक किमतीचा उपयोग करून वाचतात आणि लिहितात.	संख्या ज्ञान	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>1. १०० ते ९९९ मधील कोणतीही एक संख्या पाटीवर किंवा वहीवर लिहा. १ रुपये, १० रुपये आणि १०० रुपये यांच्या मदतीने तेवढे रुपये कसे देता येतील ते शोधा. (गरज असल्यास वापरलेल्या वहीच्या कागदाच्या खोल्या नोटा तयार करून वापरा.) १ रुपये म्हणजे १ एकक, १० रुपये म्हणजे १ दशक आणि १०० रुपये म्हणजे १ शतक याप्रमाणे एकक, दशक व शतक ओळखा.</p> <p>2. ० ते ९ अंकांच्या कागदाच्या पाच-पाच चिठ्या बनवा. डोळे मिटून कोणत्याही तीन चिठ्या उचला. या तीन चिठ्यापासून बनणाऱ्या जास्तीत जास्त संख्या वहीवर लिहून काढा, त्यांची नावे सांगा. (० अंक सुरुवातीला आल्यास ती दोन अंकी संख्या होईल हे लक्षात ठेवा.)</p> <p>3. १ ते ९ अंकांच्या चिठ्या पैकी डोळे मिटून कोणत्याही</p>

				<p>तीन चिठ्या उचला, त्यापासून एक तीन अंकी संख्या बनवा, वहीवर ती संख्या लिहा, त्या संख्येच्या मागची व पुढची संख्या लिहा. क्रमाने येणाऱ्या पुढील तीन संख्या शोधा.</p> <p>० ते ९ अंकांच्या चिठ्या वापरून बनणारी मोठ्यात मोठी तीन अंकी संख्या शोधा, लहानात लहान तीन अंकी संख्या शोधा. मोठ्यांना विचारून पडताळून पहा.</p>
४	<p>03.71.01 अध्ययनार्थी तीन अंकी संख्यांवर क्रिया करतात. १९९ पर्यंतच्या संख्या स्थानिक किमतीचा उपयोग करून तुलना करतात.</p>	<p>संख्या ज्ञान</p>	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>1. ० ते ९ अंकांच्या चिठ्या वापरून दोन 'तीन अंकी संख्या' तयार करा. दोन काठ्या घेऊन $<$, $>$ किंवा $=$ असे चिन्ह तयार करा. मोठ्या संख्येसाठी उदा. $५ > ३$ आणि लहान संख्येसाठी उदा. $४ < ८$ आणि सारख्या संख्यांसाठी उदा. $६ = ६$ असे चिन्ह वापरा.</p> <p>2. दिलेल्या अंकांपासून तीन अंकी मोठ्यात मोठी आणि लहानात लहान संख्या तयार करा. $<$, $>$, $=$ यापैकी योग्य चिन्हांचा उपयोग करा. वहीवर लिहा. १) ५,४,२ २) ६,९,१ ३) ४,८,७ ४) ५,०,७</p> <p>3. ० ते ९ अंकांच्या चिठ्या वापरून कोणत्याही तीन 'तीन अंकी संख्या' तयार करा. त्यांचा चढता क्रम तयार करा. उदा. २५६, ४६७, ४८२ (क्रम ठरवतांना आधी शतकांचा, नंतर दशकांचा आणि शेवटी एककांचा क्रम लक्षात घ्यावा.)</p> <p>4. ० ते ९ अंकांच्या चिठ्या वापरून कोणत्याही तीन 'तीन अंकी संख्या' तयार करा. त्यांचा उतरता क्रम तयार करा. उदा. ४८२, ४६७, २५६ (क्रम ठरवतांना आधी शतकांचा, नंतर दशकांचा आणि शेवटी एककांचा क्रम लक्षात घ्यावा.)</p> <p>5. दिलेल्या अंकांपासून चिठ्या वापरून तीन 'तीन अंकी संख्या' तयार करा. त्यांचा चढता आणि उतरता क्रम तयार करा.</p> <p>दिलेल्या अंकांपासून चिठ्या वापरून तीन 'तीन अंकी संख्या' तयार करा. त्यांच्या आधीच्या आणि नंतरच्या संख्या शोधून वहीत लिहा..</p>

आ ठ व डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
१	03.71.01 अध्ययनार्थी तीन अंकी संख्यांवर क्रिया करतात. ९९९ पर्यंतच्या संख्या स्थानिक किंमतीचा उपयोग करून तुलना करतात.	संख्याज्ञान	येथे क्लिक करा	<p>1. ० ते ९ अंकांच्या चिठ्या तयार करा. डोळे मिटून त्यातील कोणत्याही तीन चिठ्या उचला. अंक वहीत लिहून घ्या, त्यापासून बनणाऱ्या जास्तीत जास्त 'तीन अंकी संख्या' तयार करा. त्यातील मोठ्यात मोठी आणि लहानात लहान संख्या शोधा. मोठ्यांना दाखवा.</p> <p>2. पुढे दिलेल्या संख्यांपैकी एकक-दशक-शतक ओळखा. १ रुपये म्हणजे १ एकक, १० रुपये म्हणजे १ दशक आणि १०० रुपये म्हणजे १ शतक याप्रमाणे एकक, दशक व शतक ओळखा, आणि विस्तारित रूपात लिहा, उदा. $६६४ = ६०० + ६० + ४$. १) ९९८ २) ६३४ ३) २८७ ४) ६९६</p> <p>3. विस्तारित रूपावरून तयार होणारी संख्या लिहा. उदा. $२०० + ६० + ६ = २६६$ (अधिक स्पष्ट होण्यासाठी कागदाच्या खोट्या नोटा बनवून किती रुपये होतात? असे मोजून पहा.</p> <p>4. ७४३ या संख्येत ७ हा अंक ७०० अशी किंमत दाखवतो, ४ हा अंक ४० ही किंमत दाखवतो. या किंमतीलाच स्थानिक किंमत असे म्हणतात. कोणतीही एक तीन अंकी संख्या वहीत लिहा, त्यातील प्रत्येकाची स्थानिक किंमत शोधा, मोठ्यांशी चर्चा करा.</p> <p>5. पुढे दिलेल्या संख्यांमधील रेषा असलेल्या अंकांची स्थानिक किंमत शोधा व वहीत लिहा. ८७६, ४२९, ६३४, २६७, ६९९</p>
२	03.71.01 अध्ययनार्थी तीन अंकी संख्यांवर क्रिया करतात. ९९९ पेक्षा जास्त बेरीज होणार नाही अशा ३	बेरीज बिनहातच्या ची	येथे क्लिक करा	<p>1. वापरलेल्या वहीच्या कागदाच्या खोट्या नोटा तयार करून वापरा. (१ रुपये म्हणजे १ एकक, १० रुपये म्हणजे १ दशक आणि १०० रुपये म्हणजे १ शतक याप्रमाणे) पुढील बेरजा उभ्या मांडणीत वहीवर करा. १) $२४३ + ६४$ २) $३०६ + ४१२$ ३) $६४० + २९$ ४) $४१२ + २२४$</p>

	अंकी संख्यांची बिन हातच्याची व हातच्याची बेरीज व वजाबाकी करतात.		<p>येथे क्लिक करा</p> <p>2. पुढील तीन संख्या उभ्या मांडणीत एककाखाली एकक, दशकाखाली दशक असे लिहून बेरीज करा.</p> <p>१) १२ + २३ + ४ २) ३१ + ५ + २२</p> <p>३) २४३ + ११२ + २१३</p> <p>3. पुढील तीन संख्या कोणत्याही क्रमाने लिहून बेरीज करा, आणि क्रम बदलला तरीही उत्तर तेच येत असल्याचा अनुभव घ्या. मोठ्यांशी चर्चा करा.</p> <p>१) ४५१ + २२४ + ११२</p> <p>२) ३०३ + ४४४ + १२२</p>
३	03.71.01 अध्ययनार्थी तीन अंकी संख्यांवर क्रिया करतात. ९९९ पेक्षा जास्त बेरीज होणार नाही अशा ३ अंकी संख्यांची बिन हातच्याची व हातच्याची बेरीज व वजाबाकी करतात.	वजाबाकी बिन हातच्याची	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>1. वापरलेल्या कागदाच्या १ रु, १० रु आणि १०० रु च्या खोट्या नोटा तयार करून घ्या. खालील मांडणी नोटांची करून घ्या. त्याखाली अंकांची मांडणी करून घ्या. वजाबाकी करा.</p> <p>श द ए</p> <p>४ २ ३</p> <p>-</p> <p>१ १ २</p> <p>-----</p> <p>-----गरज भासल्यास मोठ्यांची मदत घ्या.</p> <p>2. शतक, दशक व एकक अशी मांडणी करून पुढील वजाबाकी करा.</p> <p>१) ६४९ - ४३७ २) ४५८ - ४५</p> <p>३) ९५५ - ३१५ ४) ७४८ - २४४</p> <p>3. एककातून एकक, दशकातून दशक आणि शतकातून शतक या क्रमाने आडवी वजाबाकी करा.</p> <p>१) ५४७ - ४०५ २) ७७८ - ३४०</p> <p>३) ६२० - २२० ४) ८९६ - ४२५</p>
४	03.71.01 अध्ययनार्थी तीन अंकी संख्यांवर क्रिया करतात. परिस्थिती/संदर्भ यांचे विश्लेषण करून संख्यावरील योग्य क्रियांचा वापर करतात.	गुणाकार	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p> <p>1. घरामध्ये जेवढे व्यक्ती असतील त्या प्रत्येकाला २-२ गोट्या द्या. आता प्रत्येकाकडून त्या एका वाटीमध्ये गोळा करा. २+२+२.....अशी बेरीज करत करत एकूण किती गोट्या दिल्या ते मोजा. उदा. घरात पाच सदस्य राहतात. प्रत्येकाला २ याप्रमाणे २+२+२+२+२ = १० गोट्या वाटल्या.</p> <p>यालाच गुणाकार रूपात $२ \times ५ = १०$ (दोन पाचवेळा म्हणजे दोन गुणिले पाच बरोबर दहा असे वाचतात.)</p> <p>2. एका ओळीत चार फुले घेऊन तीन रांगा तयार करा.</p>

		<p>क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>बेरीज रुपात आणि गुणाकार रुपात लिहून दाखवा.</p> <p>3. एका वाटीत ३ खडे याप्रमाणे ६ वाट्यांमध्ये किती खडे होतील. हे बेरीज रुपात आणि गुणाकार रुपात लिहून दाखवा. यालाच ३ ची ६ पट सुद्धा म्हणतात.</p> <p>4. काड्यांचे १ ते ९ पैकी एका संख्येएवढे सारखे गठ्ठे बांधा, दोन गठ्ठे घेतल्यास किती? तीन गठ्ठे घेतल्यास किती? अश्या प्रकारे भावासोबत खेळा. उत्तर मोठ्यांना दाखवून पडताळा.</p> <p>इयत्ता ३ री च्या गणित पाठ्यपुस्तकातील पान क्रमांक २६ वरील तक्ता खडे, गोठ्या किंवा झाडांची पाने वापरून वहीत पूर्ण करा.</p>
03.71.01	गुणाकार	<p>येथे क्लिक करा</p> <p>येथे क्लिक करा</p>	<p>अध्ययनार्थी तीन अंकी संख्यांवर क्रिया करतात. परिस्थिती/संदर्भ यांचे विश्लेषण करून संख्यावरील योग्य क्रियांचा वापर करतात.</p> <p>1. २ चा पाढा उभ्या मांडणीत लिहा आणि ४ चा पाढा त्यापुढे लिहा दोघांची आडवी बेरीज करून ६ चा पाढा तयार करा. (पृष्ठ क्र. २८ प्रमाणे) याचप्रमाणे ७ चा पाढा कसा करता येईल?</p> <p>2. पाढे तयार करण्याच्या पुनःपुन्हा बेरीज, पटीत मोजणे, पाढ्यांची बेरीज करणे या पद्धती आहेत. मोठ्यांशी चर्चा करून अधिक माहिती मिळवा. १ ते १० पर्यंत पाढ्यांचा तक्ता तयार करा. काही गंमत बघायला मिळते का?</p> <p>3. गुणाकार चिन्हाचे कार्ड तयार करा. ० ते ९ अंकांच्या चिठ्या तयार करा. डोळे मिटून त्यातील कोणत्याही दोन चिठ्या उचला. अंक वहीत लिहून घ्या, आणि त्यांचा गुणाकार करा.</p> <p>4. पाढ्यांच्या तक्त्यांच्या सहाय्याने पृष्ठ क्र.२९ वरील तक्ता वहीत लिहून पूर्ण करा.</p> <p>5. गुणाकार चिन्हाचे कार्ड तयार करा. ० ते ९ अंकांच्या चिठ्या तयार करा. डोळे मिटून त्यातील कोणत्याही दोन चिठ्या उचला. अंक वहीत लिहून घ्या, आणि त्यांची शाब्दिक उदाहरणे तयार करा.</p> <p>उदा. ३ × ५</p> <p>मैदानात एका रांगेत ३ मुले उभे आहेत, याप्रमाणे ५ रांगा असतील तर एकूण किती मुले उभे आहेत? एकमेकांना सोडवायला घा.</p>

माहे – जून २०२०

विषय – इंग्रजी

आ ठव डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्त्रोत	विद्यार्थी कृती
1	The learner ..... 03.17.01 listen attentively for various purposes 03.17.04 recites their own favourite poems and songs individually in groups and in pairs with action.	Play time	Click here	Download My English Book Three using this link You can Install the DIKSHA App in your mobile phone. 1) Listen enjoy the song and recite it. 2) Find the ladder, swing, see-saw from pictures and circle it.
	The learner ..... 03.17.17 reads and understands English from the surroundings.	Revision	Click here	1) Watch the video 2) Read the names if fruits, body and colour, vegetables, school and things. Add new words on your own.
	03.17.11 uses meaningful short sentences in English orally and in writing. Uses of variety of nouns, pronouns, adjectives and prepositions.	3. Guessi ng Game	Click here	1) Listen and watch video carefully and play the game with your friends or family members. 2) Add your own words and speak with family members.

	03.17.07 reads small texts in English silently with comprehension and understands the detail of English text.	Revision 2	Click here	1) Watch the video and say the word for picture 2) Try to find name of animals from chart Find five and six letter words from chart.
	03.17.21 quickly thinks of words related to a given word or picture.	Spot the letter	Click here	1) Watch the video and try to spot the letter from book on page -5 2) colour the letter which .
2	03.17.19 writes letters and words with proper space 03.17.21 quickly thinks of words related to a given word or picture.	b-c-p-t-	Click here	1. Watch and Join the same words. 2. Join the same letters 3. Look and find the letter in words and join it. 4. Read the letters with pictures. 5. Trace the letters with pencil and finger.
	03.17.06 reads aloud the groups of words, short sentences with proper pauses, stress, intonation, pace and	Priya in the village 1	Click here	1) Listen and repeat after video looking into book. 2) Look and try to name pictures on page -8

	expression.			
	03.17.06 reads aloud groups of words, short sentences with proper pauses, stress, intonation, pace and expression.	Riya in the City -1	Click here	1. Listen and repeat after video looking into book. 2. Look and try to name pictures on page -9

माहे - जुलै

विषय - इंग्रजी

आ ठव डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन न स्रोत	विद्यार्थी कृती
1	03.17.17 reads and understands English from the surroundings.	Priya in the village 2	Click here	1. Listen and repeat after video looking into book. 2. Look and try to name pictures on page -10-and 11 or name the things from your kitchen.
	03.17.17 reads and understands English from the surroundings.	Riya in the City - 2	Click here	1. Listen and repeat after video looking into book. 2. Try to present any dialogue at home (page -8 to 11)
2	03.17.19 writes letters and	d-f-m-n	Click here	1. Watch video and Join the same words in the book on page -12

	<p>words with proper space</p> <p>03.17.21</p> <p>quickly thinks of words related to a given word or picture.</p>			<p>2. Match the same letters with line.</p> <p>3. Watch and join the letters from words.</p> <p>4. Watch and read the letter with the help of pictures. Page -13</p> <p>Try to trace the letters in your notebook. Page -13</p>
3	<p>03.17.01</p> <p>listen attentively for various purposes</p> <p>03.17.04</p> <p>recites their own favourite poems and songs individually in groups and in pairs with action.</p>	More or Less	Click here	<p>1. Watch the video carefully and repeat after that.</p> <p>Try to read numbers on calendar.</p>
	<p>03.17.04</p> <p>recites their own favourite poems and songs individually in groups and in pairs with action.</p>	Days of the Week	Click here	<p>1. Sing the poem with video and recite it.</p> <p>2. Write numbers and dates from the calendar.</p> <p>Read the calendar and tell days of week to your mother / father. Page -15</p>

	<p>03.17.19</p> <p>writes letters and words with proper space</p>			
	<p>03.17.01</p> <p>listen attentively for various purposes</p> <p>03.17.05</p> <p>takes part and enjoys the role play, short skit and dramatization in English with appropriate expressions.</p>	<p>Who are you ?</p>	<p>Click here</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Listen the conversation from the video and repeat it. 2. Try to speak with your parents and friends. 3. Tell the names of vegetables in English to your mother. 4. Enact a skit at your home. <p>Page – 16 -1</p>
	<p>03.17.05</p> <p>takes part and enjoys the role play, short skit and dramatization in English with appropriate expressions.</p>	<p>Revision - 3</p>	<p>Click here</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Watch the video and try to repeat it. 2. Enact the sentences with your brother / parents. 3. Try to find out English numbers at your home and try to write in Marathi. <p>Page – 18</p>

माहे – ऑगस्ट

विषय – इंग्रजी

आ ठव डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
1	03.17.04 recites their own favourite poems and songs individually in groups and in pairs with action.	Can you ..... ?	Click here	<ol style="list-style-type: none"> 1. Listen the song and sing with rhythm and enjoy it. 2. Try to recite the song. 3. Use the expressions with your brother, sister or parents. Page -19
	03.17.07 reads small texts in English silently with comprehension and understands the detail of English text.	String s of Action s	Click here	<ol style="list-style-type: none"> 1. Watch the video and repeat . 2. See the pictures on page -20 and try to name the action in English. 3. Try to repeat action with mime and tell brother , sister to identify it. 4. Page -21
2	03.17.19 writes letters and words with proper space 03.17.21 quickly thinks of	a-e-i	Click here	<ol style="list-style-type: none"> 1. Watch the video and underline the first letter. 2. Read the names of all pictures. 3. Trace and write the alphabets / letters. Read the alphabets loudly.

	words related to a given word or picture.			Page -22
3	<p>03.17.19</p> <p>writes letters and words with proper space</p> <p>03.17.21</p> <p>quickly thinks of words related to a given word or picture.</p>	o-u	Click here	<ol style="list-style-type: none"> 1. Watch the video and underline the first letter. 2. Read the names of all pictures. 3. Trace and write the alphabets / letters. (a, e, l , u) 4. Read the alphabets loudly. Page -23
	<p>03.17.04</p> <p>recites their own favourite poems and songs individually in groups and in pairs with action.</p> <p>03.17.19</p> <p>writes letters and words with proper space</p>	Apples and Bananas	Click here	<ol style="list-style-type: none"> 1. Listen the song and sing with rhythm and enjoy it. 2. Try to recite the song. 3. Read the words from the circle and write in your notebook. <p>Page -24</p>
	<p>03.17.18</p> <p>writes all letters correctly and proportionately.</p>	We can read and	Click here	<ol style="list-style-type: none"> 1. Watch the video and repeat after it. 2. Read loudly and Write the words in your

		write! 1		notebook. Page -25
	03.17.08 read appropriately to chain of instructions , requests etc.	Action Time - 1	Click here	1. Watch the video and repeat the action with it and enjoy . 2. Repeat the actions with your brother or sister. Page -26
	03.17.05 takes part and enjoys the role play, short skit and dramatization in English with appropriate expressions.	Let's speak	Click here	1. Listen the conversation and repeat with action and enjoy it. 2. Try to use / enact it with your family members. 3. Do the actions at your home with your brother or sister. Page – 27
	03.17.19 writes letters and words with proper space 03.17.21 quickly thinks of words related to a given word or picture.	h-l-r-s	Click here	1. Watch video and name the pictures then find the letters and circle it. 2. Spot the letter in the words and join it. 3. Read the letters with help of pictures. 4. Read loudly Trace and write the letters in your notebook. Page -28 -29
3	03.17.01 listen attentively for	We can	Click here	1. Listen and try to write first letter of words.

	<p>various purposes</p> <p>03.17.19</p> <p>writes letters and words with proper space</p>	<p>read and write!</p> <p>2</p>		<p>2. Read loudly and copy words in your notebook.</p> <p>Page -30</p>
4	<p>03.17.01</p> <p>listen attentively for various purposes</p> <p>03.17.06</p> <p>reads aloud groups of words, short sentences with proper pauses, stress, intonation, pace and expression.</p>	<p>Please help!</p>	<p>Click here</p>	<p>1. Watch the video and repeat after that.</p> <p>2. Try to use it with your father, mother.</p> <p>3. Try to find English letters and words at your home and write it in your notebook.</p> <p>Page – 31</p>
	<p>03.17.06</p> <p>reads aloud groups of words, short sentences with proper pauses, stress, intonation, pace and expression.</p> <p>03.17.05</p> <p>takes part and enjoys the role play, short skit and dramatization in English with appropriate expressions.</p>	<p>We are all together!</p>	<p>Click here</p>	<p>1. Listen and enjoy the story.</p> <p>2. Repeat after video</p> <p>3. Try to enact story at your home with your brother and sister.</p> <p>Page -32 ,33 and 34</p>

माहे - जुन**विषय - परिसर अभ्यास**

आ ठव डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
1	03.95.01	1. आपल्या अवतीभवती - अवतीभवती नजर टाकू	येथे क्लिक करा	तुमच्या अवतीभवती असलेल्या वस्तूची यादी वहीत तयार करा.
2	03.95.02	1. आपल्या अवतीभवती चिमणी - आणि दगड, चिमणी आणि दगड यातील फरक	येथे क्लिक करा	तुम्हाला माहिती असलेल्या निर्जीव वस्तू कोणत्या? त्यांची यादी वहीत तयार करा.
	03.95.02	1. आपल्या अवतीभवती - परिसरातील सर्व घटकांचे एकमेकांशी नाते	येथे क्लिक करा	तुम्हाला माहिती असलेल्या सजीव वस्तूची यादी वहीत तयार करा.

माहे - जुलै**विषय - परिसर अभ्यास**

आ ठव डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
1	03.95.20	2. अबब !किती प्रकारचे हे प्राणी - आमचा संचार कुठे असतो?	येथे क्लिक करा	पाण्यात राहणाऱ्या प्राण्यांची नावे वहीत लिहा.
	03.95.06	2. अबब !किती प्रकारचे हे प्राणी - आमचे रंग निरनिराळे!आम्ही आकाराने लहान मोठे!	अबबकिती ! प्रकारचे हे प्राणी या पाठाचे वाचन	तुम्हाला माहिती असलेल्या प्राण्यांची यादी वहीत तयार करा.
	03.95.14	2. अबब !किती प्रकारचे हे प्राणी - आमची हालचाल वेगवेगळी!,आम्ही उपयोगी!, आम्ही घरगुसे	अबबकिती ! प्रकारचे हे प्राणी या पाठाचे वाचन	पाळीव प्राण्यांची नावे वहीत लिहा.

2	03.95.20	2. अबब !किती प्रकारचे हे प्राणी - आमची पिल्ले दूध पितात,आम्ही उडतो,आम्ही पाण्यात राहतो, आम्ही सरपटतो ,आम्हाला कीटक म्हणतात	येथे क्लिक करा	तुमच्या आवडत्या प्राण्यांविषयी माहिती वहीत लिहा . आवडत्या प्राण्याचे चित्र तुमच्या चित्रकलेच्या वहीत काढा.
	03.95.20	2. अबब !किती प्रकारचे हे प्राणी - जरा डोके चालवा	अबबकिती ! प्रकारचे हे प्राणी या पाठाचे वाचन	सरपटणारे प्राणी कोणते आहेत याचे उत्तर वहीत लिहा? दूध देणाऱ्या प्राण्यांची यादी वहीत तयार करा.
3	03.95.20	3. निवारा आपला आपला - घराची गरज कशासाठी?	येथे क्लिक करा	बिळात कोणकोणते प्राणी राहतात? याची यादी वहीत तयार करा.
	03.95.03	3. निवारा आपला आपला - स्वतःसाठी निवारा बनविणारे प्राणी	निवारा आपला आपला या पाठाचे वाचन	घोडा कुठे राहतो? याचे उत्तर वहीत लिहा
4	03.95.20	3. निवारा आपला आपला - परिसरात आयता निवारा शोधणारे प्राणी	येथे क्लिक करा	तुम्हाला कोणता प्राणी पाळायला आवडेल? का? याचे उत्तर वहीत लिहा.

माहे - ऑगस्ट

विषय - परिसर अभ्यास

आ ठव डा	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
1	03.95.05	8. आपली पाण्याची गरज - तहान का लागते? पाणवठा	येथे क्लिक करा	जंगली प्राणी पाणी पिण्यासाठी कोठे जातात ? उत्तर वहीत लिहा .इयत्ता तिसरीच्या परिसर अभ्यासाच्या पाठ्यपुस्तकातील पान क्रमांक 46 वरील कृती करून पहा .)तुमच्या घरात साहित्य उपलब्ध असेल तरच करा(.
2	03.95.05	8. आपली पाण्याची गरज - पाण्याचे महत्त्व, वनस्पतींना पाण्याची गरज	येथे क्लिक करा	तुम्ही पाण्याचा वापर कोणकोणत्या कामासाठी करता? लिहून काढा .इयत्ता तिसरीच्या परिसर अभ्यासाच्या पाठ्यपुस्तकातील पान क्रमांक 50 वरील कृती करून पहा .)घरात साहित्य उपलब्ध असेल तरच करा(
3	03.95.05	10. पाण्याविषयी	येथे क्लिक करा	तब्यातले पाणी स्वच्छ असेल तरच पाण्याचा तळ दिसतो, असे का ? उत्तर लिहा

		थोडी माहिती - पारदर्शक व अपारदर्शक पदार्थ		
	03.95.05	10. पाण्याविषयी थोडी माहिती - शुद्ध पाण्याचे गुणधर्म	पाण्याविषयी थोडी माहिती या पाठाचे वाचन	तुम्हाला पाण्याविषयी काय काय माहिती आहे ते लिहा . इयत्ता तिसरीच्या परिसर अभ्यास या पाठ्यपुस्तकातील पान क्रमांक 59 वरील कृती करून घ्या) .घरात साहित्य उपलब्ध असेल तरच करा(
4	03.95.05	10. पाण्याविषयी थोडी माहिती - पाण्याच्या अवस्था	येथे क्लिक करा	धुतलेले ओले कपडे वाळत घातले की आपोआप कसे सुकतात? उत्तर वहीत लिहा. इयत्ता तिसरीच्या परिसर अभ्यासाच्या पाठ्यपुस्तकातील पान क्रमांक 61 वरील कृती करून घ्या) घरात साहित्य उपलब्ध असेल तरच करा(

धन्यवाद !